

SJORS

van de Rebellenclub

4 FEBRUARI 1967
VERSCHIJNT
WEKELIJS

Nr.
5

VAN HEINDE EN VERRE

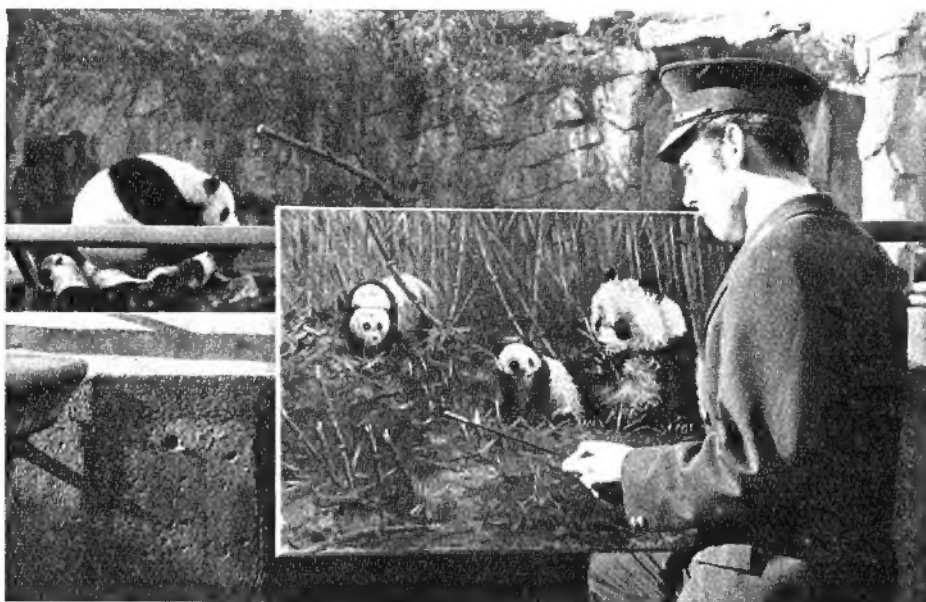
Fox Photos, Londen

HABITAT

Dit vreemdsoortige bouwsel is te zien op de wereldtentoonstelling Expo '67, die dit jaar in de stad Montreal in Canada gehouden wordt. Het bestaat uit een aantal woningen die op een opvallende manier op en in elkaar gebouwd zijn. Het geheel, op deze foto nog in opbouw, maakt deel uit van de afdeling „Mens in de gemeenschap“, die de geschiedenis van de wooncultuur in beeld brengt. De blokken van deze enorme blokkendoos zijn elders gebouwd en op het tentoonstellingsterrein op elkaar geplaatst. Het bouwsel draagt de naam HABITAT en zal tijdens de wereldtentoonstelling dienen als onderkomen voor de organisatoren en hun staf.

ZO HAD HET KUNNEN ZIJN!

De jonge Engelse schilder Peter Levi uit Southend, die een baan heeft als oppasser in de dierentuin van Londen, heeft zo juist de laatste hand gelegd aan een olieverfschilderij, voorstellend een familie van reuzenpanda's in een bamboebos. Als model voor dit schilderij heeft Peter, die negentien jaar is, de beroemde reuzenpanda Chi Chi gebruikt, die vorig jaar een reis heeft gemaakt naar Moskou. Wat iedereen zo vurig gehoopt had, dat Chi Chi nakomelingen zou krijgen, is niet in vervulling gegaan. In elk geval kan dit schilderij als (schrale) troost dienen: je kunt erop zien hoe het had kunnen zijn!

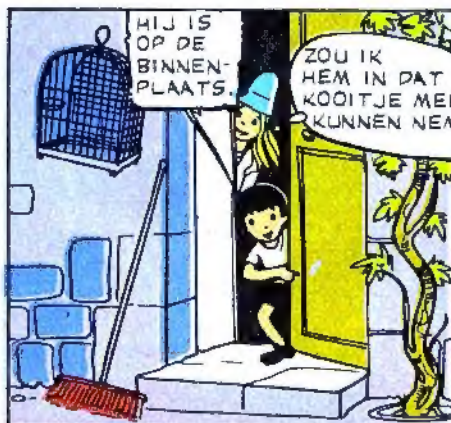
STADION OP STATION

In het centrum van New York is men druk bezig met de bouw van een nieuw overdekt stadion, het Madison Square Garden, dat tegen het einde van dit jaar klaar moet zijn. Het stadion, dat 22.000 bezoekers zal kunnen herbergen, zal worden gebruikt voor boks-, baseball- en ijshockeywedstrijden. In plaats van pilaren te gebruiken heeft men boven in de nok van het stadion een reusachtige stalen ring aangebracht, waarop met behulp van een aantal dikke kabels het dak komt te rusten. Met het oog op de schaarse ruimte in het hart van de Amerikaanse wereldstad wordt het nieuwe stadion boven op het Pennsylvania Station gebouwd.

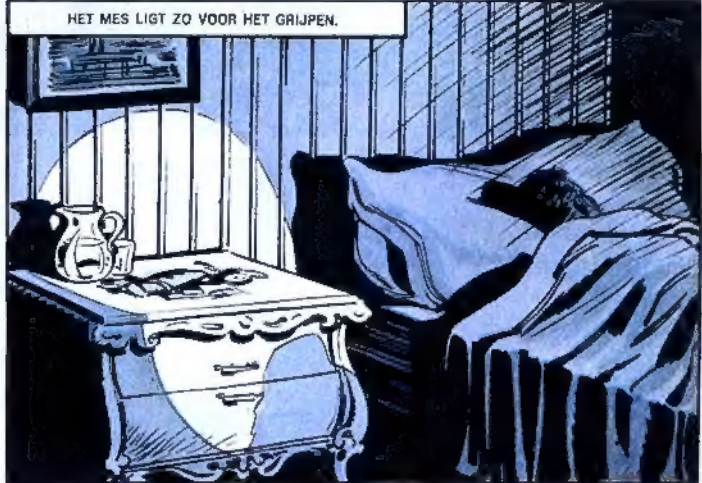
Claudia

Een oude man wordt naar het ziekenhuis gebracht. Claudia is erbij als de ambulance hem komt halen en belooft tijdelijk zijn vogel te verzorgen. Ze weet echter niet wat voor vogel het is.

DE SCHAT IN HET ZILVERMEER

MAAR ENKELE PASSAGIERS ZIJN WAKKER GEWORDEN...

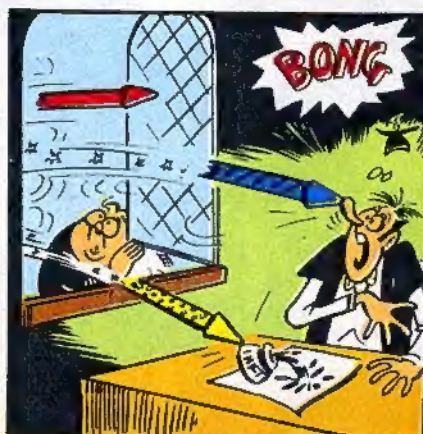

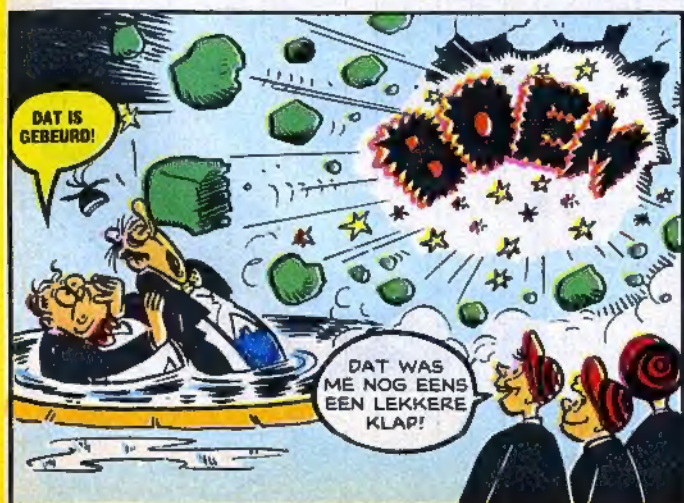
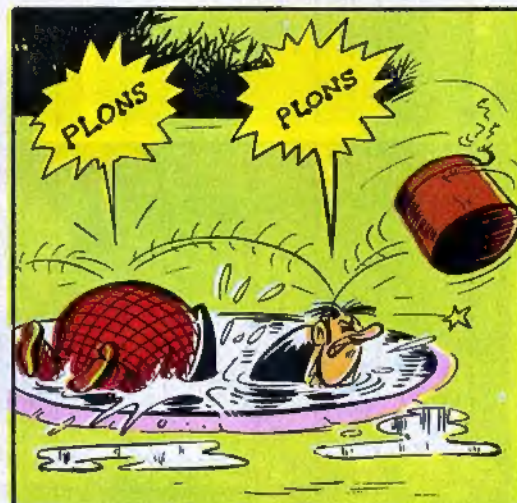
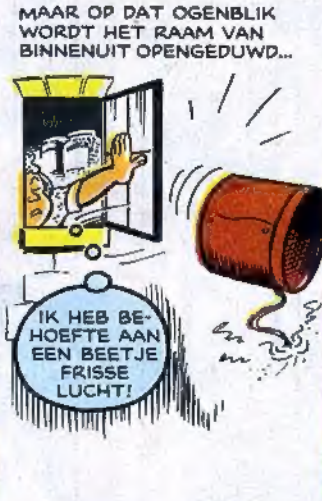
Billie Turf

het dikste studentje ter wereld

BILLIE WIL GRAAG EEN VOORRAAD VUURWERK KOPEN, MAAR HIJ HEEFT AL ZIJN GELD UITGEGEVEN AAN SNOEPERIJ.

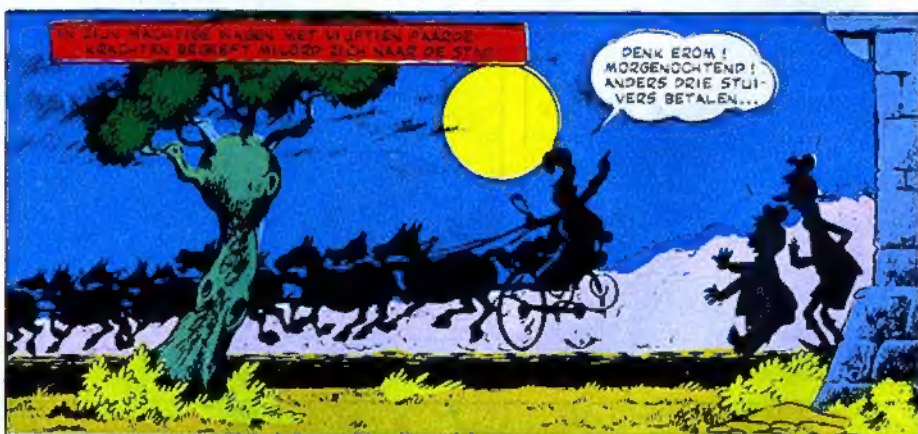

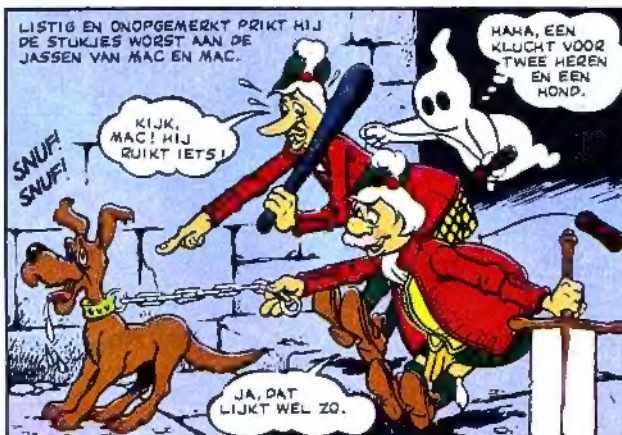

ARTHUR

HET SPOOKJE ZONDER VREES

Denk om de

MIJN NAAM IS FATTORINO, ALDO FATTORINO. MIJN KOK HEEFT ME ZO JUIST IN DE STEEK GELETEN EN IK ZOU HET OP PRIJS STELLEN ALS U ZIJN PLAATS WILDE INNEMEN. U KUNT NATUURLIJK UW VOORWAARDEN STELLEN...

NATUURLIJK!

ALDO FATTORINO! DAT IS ONZE MAN!

AH, DE RIJKE DINERS IN OUDE PATRICIËRSHUIZEN! IK VOEL DAT IK HIER IETS GROOTS KAN VERRICHTEN.... AKKOORD, IK DOE HET!

BRENG DE SPIJZEN VOOR HEER ALDO BINNEN! THOMAS! TANJA!

EH, MENEER KOOKFIJN, MOET IK ECHT ETEN, TERWIJL IK OP DEZE DIVAN LIG?

ZEKER, MENEER ALDO. ZO ATEN DE OUDE ROMEINEN IN VROEGER TIJDEN!

ALDO, JE BENT EEN SCHURK!

WAT ZEGT U DAAR? MENEER

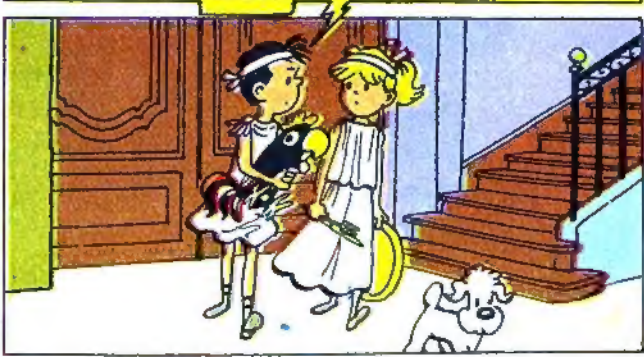
W-WAT OF IK Z-ZEI?...!

NEEM ME NIET KWALIJK, IK DACHT HARDOP! BIJ HET ZIEN VAN UW RIJKDOOM ZEI IK. ALDO, PAS OP VOOR SCHURKEN! U WEET WEL! DIEVEN, INBREKERS EN ANDER GEBOEFTE!

TANJA, SNIJD HET GEVOGELTE VOOR HEER ALDO AAN!

IK GELOOF DAT OOM ACHIEL EEN HEEL GOED PLAN HEEFT, MAAR HIJ HAD ERAAN MOETEN DENKEN TATAROEMBA DE BEK TE SNOEREN! HET IS ZO'N KLETSKOUS!

boruen!

Tom, Tanja en hun oom zijn bij de villa van Aldo, die kapitein Fattorino heeft ontvoerd.

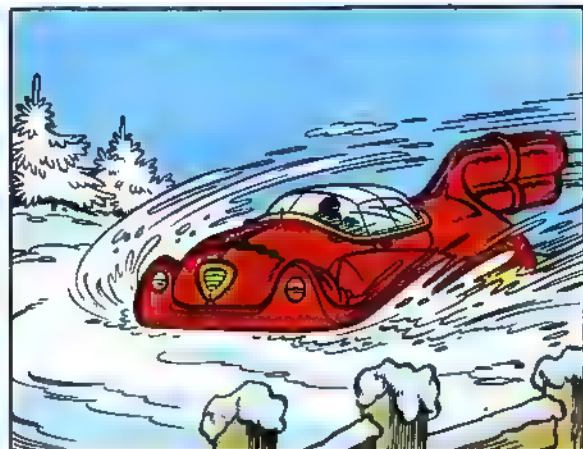
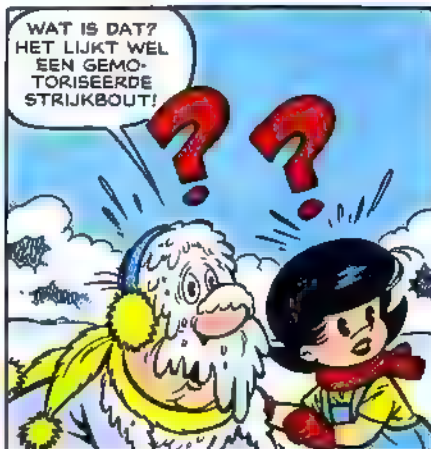
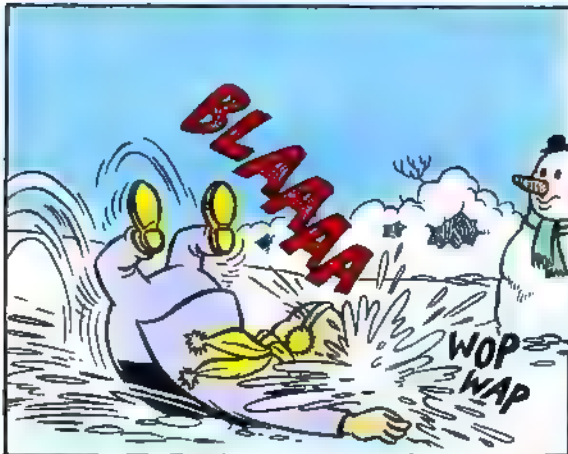
JA ZEKER, HEER ALDO. DE BEROEMDE "LATINUS CUISINUS ENCYCLOPEDIUS", HET HANDBOEK OVER DE OUDE ROMEINSE KEUKEN, IS HEEL DUIDELIJK OP DIT PUNT.

DINKIE

DOOR CAROL VOGES

**Ik, Tiemen van Driel, de vuurtorenwachter,
zie enkel maar zee, van voor en van achter.
Soms glad als een spiegel, maar soms kan hij razen.
Soms zit hij vol zon, maar 's winters vol ijs.
Wat zie ik nog meer? De lucht. Blauw of grijs,
maar verder... niets, niets, dat mij kan verbazen.**

**Maar nu... Maar nu...
't is uit met mijn rust!
Dat lukte de storm niet, niet de stroom langs de kust,
zó sterk was die ijsberg niet eens van de winter.
Maar ja, da's geen kunst:
da's Joris Driepinter.**

Mies Bouhuys

En waarom is Joris Driepinter zo flink?
Omdat hij elke dag trouw z'n drie glazen
melk (of yoghurt of karnemelk) drinkt.
Moest jij ook maar doen!

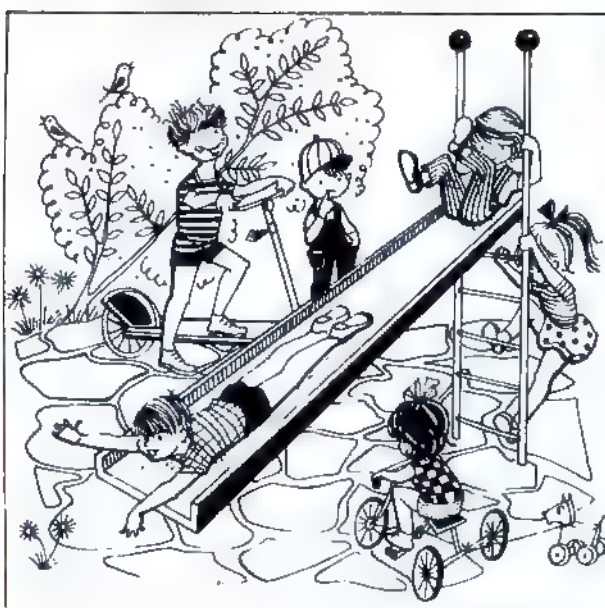
Volgende week weer een nieuw avontuur van Joris Driepinter

Antoni

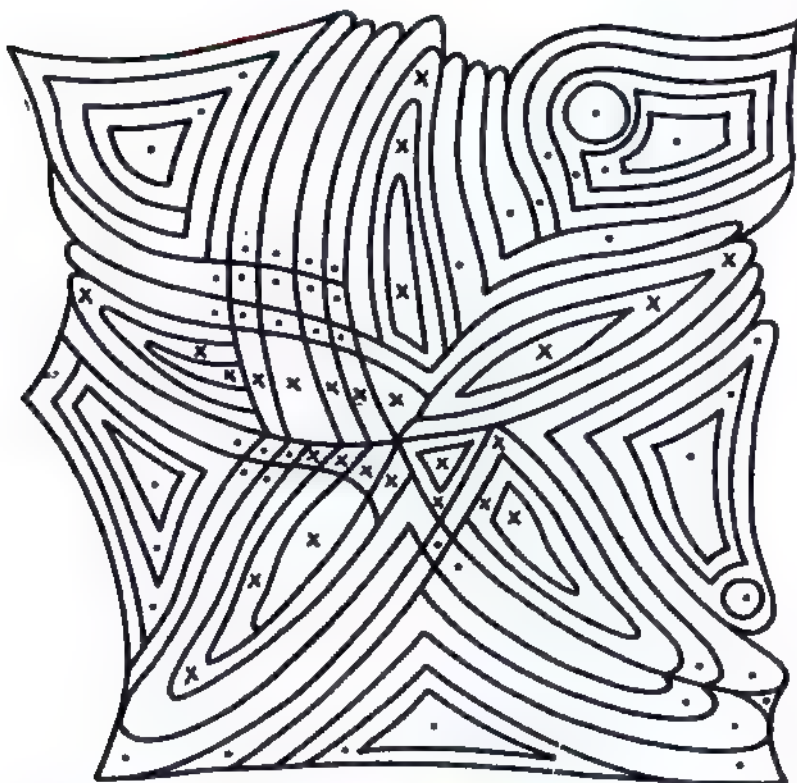

VAN ALLES WAT

Zoekplaatje: Deze plaatjes verschillen van elkaar op zeven punten. Welke zijn die verschillen?

Wat is dit?

In deze vreemdsoortige tekening zit een figuur verborgen. Om die te vinden moet je de hokjes die met een punt (.) gemerkt zijn geel kleuren en de hokjes met een (x) bruin.

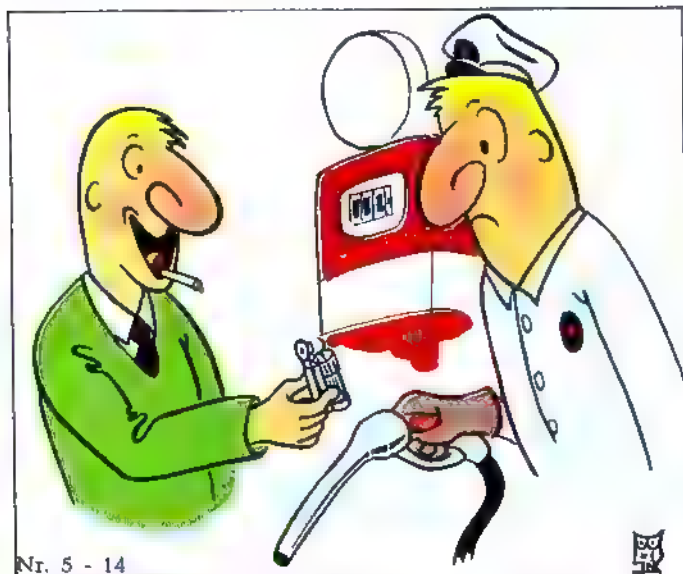
Uitvindershoekje

Roltrap

Het is niet met zekerheid te zeggen wie de uitvinder is van de roltrap, maar waarschijnlijk is het idee afgekeken van de lopende transportband, die ouder is. Wel staat vast dat de allereerste roltrap ter wereld ontworpen en gebouwd is in Frankrijk. Dat gebeurde in het jaar 1890 en het idee werd al gauw overgenomen door andere landen, het eerst door de Verenigde Staten. In 1908 konden de Engelsen voor het eerst met de roltrap kennis maken op een tentoonstelling in Londen. Roltrappen vind je tegenwoordig in grote warenhuizen, fabrieken, ondergrondse stations enzovoort. Ze bewegen zich zo langzaam voort, dat je er zonder moeite op en af kunt stappen.

Ruitewisser

De allereerste ruitewisser is uitgevonden door een vrouw. Haar naam is helaas niet bewaard gebleven, maar wel weten we dat het bewuste apparaatje met de hand heen en weer bewogen moest worden, een werkje dat voor rekening kwam van de passagier naast de bestuurder. Die eerste ruitewisser dateert uit de beginperiode van de auto, het eind van de vorige eeuw. De ruitewisser werd spoedig verbeterd en ontwikkelde zich allengs tot het handige en onmisbare apparaatje dat we nu kennen, maar het idee is nog altijd hetzelfde.

„Gooi hem maar vol!”

LUDWIG VAN BEETHOVEN

BONN ANNO 1779 HET IS MIDDERNACHT, DE STRATEN ZIJN STIL. TWEE MANNEN VERLATEN EEN HERBERG EN BEGEVEN ZICH HUISWAARTS.

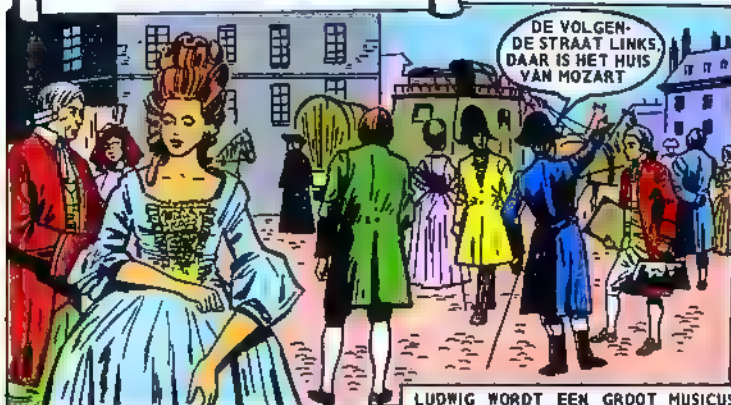

THUISGEKOMEN MAAKT JOHANN VAN BEETHOVEN ZIJN NEGENJARIGE ZOON WAKKER EN SLEURT HEM NAAR DE PIANO

WAAROM LAAT JE JE ZOON BIJNA DAG EN NACHT PIANO SPELEN?

IK HAAT DIE PIANO!

HIJ MOET EEN VIRTUOOS WORDEN, EEN TWEEDE MOZART. WE ZULLEN CONCERT REIZEN MAKEN EN VEEL GELD VERDIENEN!

DE VOLGENDE STRAAT LINKS, DAAR IS HET HUIS VAN MOZART

LUDWIG WORDT EEN GROOT MUSICUS, MAAR ANDERS DAN ZIJN VADER HET ZICH VOORSTELT. HIJ WORDT GEEN TWEEDE MOZART, MAAR EEN EERSTE BEETHOVEN. ALS HIJ ZEVENTIEN IS, GAAT HIJ IN WENEN MOZART ZIJN EERSTE COMPOSITIE VOORSPLELEN

BIJ MOZART THUIS

WAT EEN SPEL! DIE JONGEMAN ZAL NOG VAN ZICH DOEN SPREKEN!

MOZART IS ENTHOUSIAST EN NEEMT BEETHOVEN ALS LEERLING AAN.

IK ZAL MIJN BEST DOEN

ALS JE ZO DOORGAAT, GA JE EEN GROTE TOEKOMST TEGEMOET!

MAAR HET NOODLOT GRIJPT IN. BEETHOVENS MOEDER IS STERVENDE EN HIJ MOET WENEN ONMIDDELLIJK VERLATEN

MORGEN GA IK NAAR WENEN. IK GA LESSEN VOLGEN BIJ JOZEF HAYDN

THUIS HOORT HIJ DAT MOZART IS OVERLEDEN. BEETHOVEN BLIJFT VASTBESLOTEN ZICH IN WENEN TE VESTIGEN EN EEN GROOT COMPOSITIST TE WORDEN

DAT IS EEN GOED BESLUIT

VOORUIT VLUKKER, WE HEBBEN EEN KOSTBARE LADING AAN BOORD!

HET IS EEN WOELIGE TIJD EN ER IS OORLOG. ONDERWEG MOETEN ZE ENKELE VUURLINIJS PASSEREN, MAAR GELUKKIG BEREIKEN ZE ZONDER KLEERSCHUREN DE OOSTENRIJKSE HOOFDSTAD

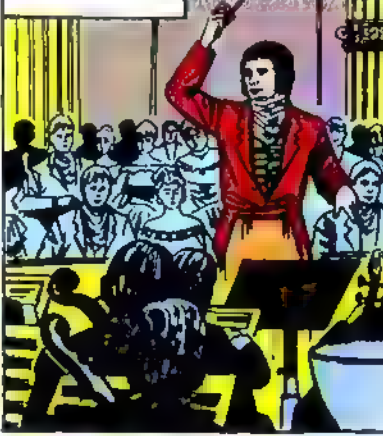

IN WENEN WERKT BEETHOVEN HARD ONDER LEIDING VAN HAYDN EN ANDEREN. EINDELIJK VER- RAST HIJ MET WEENSE PUB- LIEK MET ZIJN EERSTE SYMFONIE

HET EERSTE OPTREDEN VAN LUD- WIG VAN BEETHOVEN 'HO- PELIJK IS HIJ EVEN GOED ALS MOZART EN HAYDN

BEETHOVENS SYMFONIE IS GE- COMPONEERD IN DE STIJL VAN ZIJN LEERMEESTERS. HET PU- BLIEK IS TEVREDEN. DE MUZIEK SPREEKT AAN EN HEEFT SUCCES

VERSCHEIDENE ADELRIJKE LIEDEN BIEDEN HEM GELDE- LIJKE STEUN AAN DE VOOR- NAAMSTE VAN HEN IS GRAAF LICHNOWSKY

IK BELOOF U OPDRACHTEN EN GELDELIJKE STEUN BOVENDIEN KUNT U IN MIJN PA- LEIS LOGEREN.

DANK U

MAAR BEETHOVEN IS TE VRIJGEVOCHTEN OM ZICH LANG ONDER DE HOEDE VAN EEN BE- SCHERMHEER TE STELLEN. HIJ TREKT ZICH GRAAG TERUG IN DE VRIJE NATUUR. DIT HEEFT NOG EEN ANDERE REDEN. DIE HIJ LIEVER NIET WIL WETEN VOOR ANDEREN. TIJDENS EEN WAN- DELING MET ZIJN LEERLING FERDINAND RIES.

HOORT U WAT EEN MOOIE MELODIE DIE HERDERSJONGEN FLUIT?

MAAR BEETHOVEN HOORT HET NIET. SINDS ENIGE TIJD LAAT ZIJN GEHOOR HEM IN DE STEEK

IK HOOR HET NIET, MAAR IK ZAL HET NIET LATEN MERKEN

DE DOOFHEID WORDT ERGER. OP DE MUZIEKAVONDEN MERKT MEN HET

BIJ DE HARDE PASSAGES BEUKT HIJ OP DE TOETSEN EN BIJ DE ZACHTEN IS HIJ NIET TE HOREN! WAT ZOU ER MET HEM ZIJN?

TENSLOTTE MOET BEETHOVEN VANWEGE ZIJN SLECHTE GEHOOR DE PIANOVOORDRACHTEN OPGE- VEN. SOMBER TREKT HIJ ZICH TE- RUG IN HEILIGENSTADT. HIJ BLIJFT COMPONEREN EN GAAT ZO IN ZIJN WERK OP. DAT HIJ YAAK MIDDEN OP DE WEG LOOPT EN HET VERKEER BELEMMERT. MAAR DE MENSEN HEBBEN EEN GROOT RES- PECT VOOR HEM.

IK ZAL MEESTER BEET- HOVEN MAAR NIET STOREN EN GE- DULDIG WACHTEN

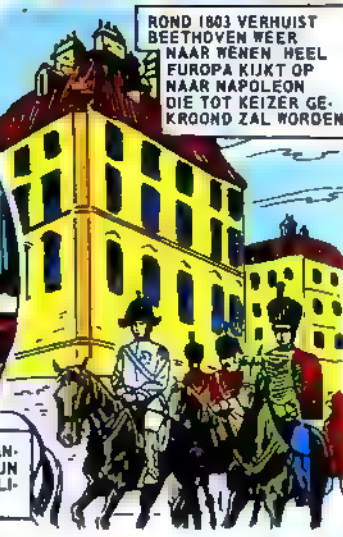
WE ZULLEN UW SYMFONIE OP HET RE- PERTOIRE NEMEN. UW PIANOCONCERT HEEFT OOK VEEL SUCCES

IK HEB ER HARD AAN GE- WERKT

EN ZO ONTSTAAN TIJDENS DE WAN- DELINGEN IN HEILIGENSTADT ZIJN TWEEDE SYMFONIE EN HET HEILI- GENSTÄDTER TESTAMENT.

ROND 1803 VERHUIST BEETHOVEN WEER. NAAR WENEN. HEEL EUROPA KIJKT OP NAAR NAPOLEON DIE TOT KEIZER GE- KROOND ZAL WORDEN

BEETHOVEN ONTVANGT IN WENEN DE OPDRACHT EEN SYMFONIE TE COMPONEREN TER ERE VAN NAPO- LEON BONAPARTE

HET IS MIJ EEN EER DIT TE MOGEN DOEN

WI WILLEN DE KEIZER HIERMEE OP MUZIKALE WIJZE HUL- DE BRENGEN

MAAR DAN KOMT HET BERICHT DAT NAPO- LEON ZICH ZELF TOT KEIZER HEEFT GE- KROOND. ZIJN BEDOELING WORDT DUIDELIJK. NAPOLEON WIL HEEL EUROPA OVERHEERSEN. IN WENEN WORDT ER DRUK OVER GE- PRAAT

WAT DENKEN JUL- LIE ERYAN?

HET IS MACHTSWEL- LUST. VROEG OF LAAT ZAL ZIJN LEGER ONS VERPLET- TEREN

FERDINAND RIES HAAST ZICH DIRECT NAAR BEETHOVEN

HEBT U HET GEHOORD? NAPO- LEON HEEFT ZICH- ZELF GEKROOND!

IK HEB MIJN BONAPARTESYMFONIE KLAAR. IK ZAL JE ER IETS UIT VOORSPE- LEN

BIJ HET HOREN VAN DIT NIEUWS SPRINGT BEETHOVEN OP KRAST DE NAAM BONAPARTE OP DE TITELPAGINA DOOR EN SCHRIJFT ERONDER SYMPHONIE ERICA! IS: HELDEN-SYMPHONIE

HIJ IS NIETS MEER DAN EEN GEWOON MENS! HIJ ZAL ALLE MENSENRECHTEN MET VOETEN TREDEN!

HOU OP! DIT IS GEEN MUZIEK!

NIET LANG DAARNA VINDT DE UITVOERING PLAATS. HET PUBLIEK IS NIET ENTHOUSIAST. DEZE MUZIEK LIJKT NIET MEER OP DIE VAN MOZART EN HAYDN.

DE HOORNPARTIJ KLINT VALS!

HET PUBLIEK IS NOG NIET RIJP VOOR BEETHOVENS MUZIEK. MEN BESEFT DE GENIALITEIT ERVAN NIET.

WELNEE SPOEDIG ZULLEN ZE MIJN MUZIEK LEREN WAARDEREN!

BENT U TELEURGESTELD?

GEGROET, MAJESTEIT!

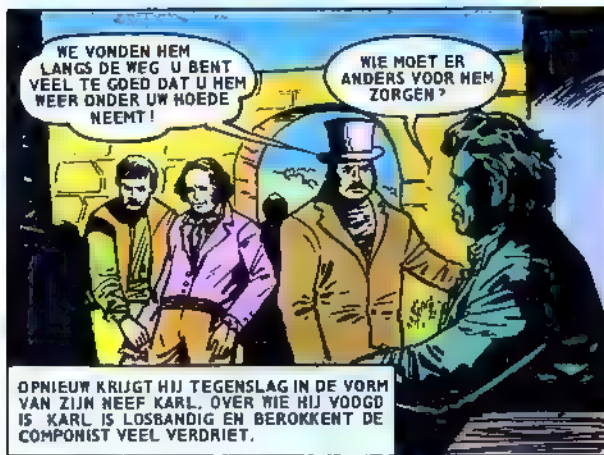
GOEDENOG MIJN WAARDE GOETHE!

JE SCHEPT VEEL TE VEEL PLEZIER IN DE OMGEVING VAN HET HOF GOETHE!

BEETHOVEN MAAKT KENNIS MET DE DICHTER GOETHE. ZE WAARDEREN ELKAAR MAAR ZIJN HEEL VERSCHILLENDE OP EEN GEMEENSCHAPPELIJKE WANDELING ONTMOETEN ZE HET KEIZERLIJKE PAAR GOETHE. BEETHOVEN HOUDT ZIJN HOED OP EN LOOPT MET EEN KORTE KNIK DOOR.

INTUSSEN HEEFT BEETHOVEN AL HEEL WAT GECOMPONEERD, WAARONDER DE OPERA FIDELIO. ZIJN ENIGE OPERA.

WE VONDEN HEM LANGS DE WEG U BENT VEEL TE GOED DAT U HEM WEER ONDER UW HOEDE NEEMT!

WIE MOET ER ANDERS VOOR HEM ZORGEN?

OPNIEUW KRIJGT HIJ TEGENSLAG IN DE VORM VAN ZIJN NEEF KARL. OVER WIE HIJ VOOGD IS KARL IS LOSBANDIG EN BEROKKENT DE COMONIST VEEL VERDRIET.

DE ZORGEN OM ZIJN NEEF MAKEN BEETHOVEN, DIE NU STOKDOOF IS, STEEDS SOMBERDER TOCH WERKT HIJ HARD. ONDER ANDERE AAN ZIJN MISSA SOLEMNIS EN DE NEGENDE SYMPHONIE IN HET WIENERWALD PROBEERT HIJ INSPIRATIE OP TE DOEN.

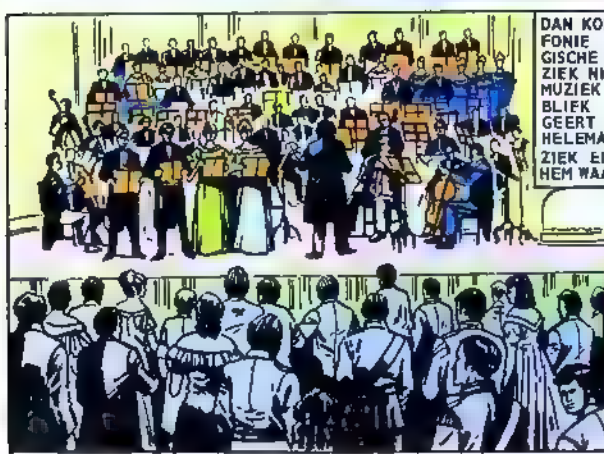

AF EN TOE HEEFT ER EEN UITVOERING PLAATS BIJ EEN VAN ZIJN RIJKE VRIENDEN. MAAR BEETHOVEN VOELT ZICH NIET MEER IN HUN GEZELSCHAP THUIS.

EN, BEETHOVEN, SPEELT DE PRINS NIET FANTASTISCH?

NEE, HIJ SPEELT ALS EEN MIDDELMATIGE VIOLIST.

DAN KOMT DE UITVOERING VAN DE NEGENDE SYMPHONIE. DE ZAAL IS AFGELADEN VOL HET TRAGISCHE IS DAT BEETHOVEN DIE ZIJN EIGEN MUZIEK NIET HOORT, ZELF MIJN DIRIGEREN ALS DE MUZIEK VERSTONT EN HET PUBLIEK APPLAUDISSEERT. DIRIGEERT BEETHOVEN DOOR, NOG HELEMAAL OPGAANG IN DE MUZIEK. EEN VAN DE SOLISTEN MOET HEM WAARSCHUWEN.

MEESTER, HET IS AFGELOPEN! HOOR DE ZAAL. EENS! HET IS EEN SUCCES!

OP 29 MAART 1827 OVERLIJDT LUDWIG VAN BEETHOVEN. TERWIJL HIJ STERFT, WOEDT EEN HEVIG ONWEER BOVEN WENEN. ZIJN WERK IS ONSTERFELIJK EN HOORT TOT HET GENIAALSTE OP MUZIEKGEBIED.

de Prins en de Bedelaar

EDWARD, DE JONGE KONING VAN ENGLAND, HAD ONDERDAK GEZOCHT BIJ EEN KLUIZENAAR

EDWARD HAASTTE ZICH OM DIT TE LEGGEN DAT DE MAN ZICH VERGISTE EN DAT HI NIET VERWILGDE HET PALAIS VERLATEN HAD, MAAR DE KLUIZENAAR SLOEG GEEN ACHT OP ZIJN TEGENWERPINGEN

HIER ZUL JE RUST VINDEN. EEUWIGE RUST IEDEREEN DIE NAAR JE ZOekt OM JE TERUG TE VOEREN NAAR JE IDEALE LEVEN, ZAL HIER TEVERGEEFS ZOEKEN

ZONDER ONDERBREKING GING DE MAN VERDER. TERWIL HIJ RUSTELOOS DOOR HET VERTREK LIEP NA EEN KORTE ADEMPAUFJE FLUISTERDE HIJ EDWARD TOE

IK ZAL JE EEN GEHEIM VERTELLEN

DAARNA SLOOP HIJ OP ZIJN TENEN NAAR HET VENSTER WAAR HET GLAS AAN ONTBRAK. HIJ STAK ZIJN HOOFD NAAR BUITEN, KEEK ROND, KWAM TERUG EN ZEIJ

IK BEN EEN AARTSENGEL!

TOEN VOLGDE EEN REEKS BESPIEGELINGEN WAARVAN DE STREKKING EDWARD GROTENDEELS ONTGING. MAAR DIE HEM DE ZEKERHEID GAVEN DAT DE MAN NIET GOED SNIK WAS

IK HAD NOG BETER BIJ DE BEDELAARS KUNNEN BLIJVEN!

NA ENIGE TIJD WERD DE MAN WAT RUSTIGER EN TOEN HI, VOORZICHTIG DE SCHRAMMEN IN ZIJN BULEN VERZORGDE, DE EDWARD TIJDENS ZIJN VLUCHT HAD OPGELOPEN, LEEK HI HEEL NORMAAL

WE ZULLEN EEN LEKKER SOEPIE MAKEN

HIJ SPRAC ZACHT EN WAS ZO VRIENDELIJK, DAT EDWARD ZICH NA ENIGE TIJD HELEMAAL OP ZIJN GEMAK VOELDE

NA HET ETEN BRACHT DE MAN EDWARD
NAAR BED EN EEN MOEDER HAD HET NIET
MET MEER LIEFDE KUNNEN DOEN

HET DUURDE NIET LANG OF EDWARD
VIEL IN SLAAP WAAROP DE OUDE MAN
BIJ HET VUUR GING ZITTEN.

HIJ MOMPTELDE WAT VOOR ZICH HEEN, MAAR
OPEENS RICHTTE HIJ ZICH OP ALS HERINNERDE
HIJ ZICH .ETS.

HIJ LIEP NAAR DE SLAPENDE
JONGEN TOE EN VROEG

MAAR ALS JIJ KONING BENT
WELKE KONING BEN JE DAN?

EDWARD SCHROK WAKKER
EN GING RECHTOP ZITTEN.

SLAPERIG ANTWOORDEDE HIJ

IK BEN KONING
VAN ENGELAND.

IS HENDR K
DAN DOOD?

HELAAS ,A
IK BEN ZIJN ZOON

WEET JE DAT HIJ ER DE OORZAAK VAN
WAS DAT K AFSCHEID VAN DE WERELD
MOEST NEMEN?

MAAR HET ANTWOORD BLEEF UIT EDWARD WAS
AL WEER IN SLAAP GEVALLEN

TOEN DE MAN DAT ONTDEKTE. KWAM ER EEN UIT-
DRUKKING VAN DUIVELSE VOLDOENING OP ZIJN
GEZICHT.

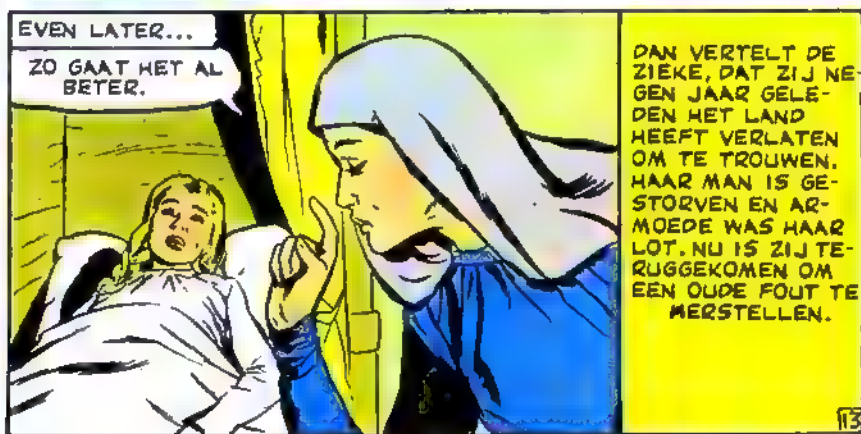
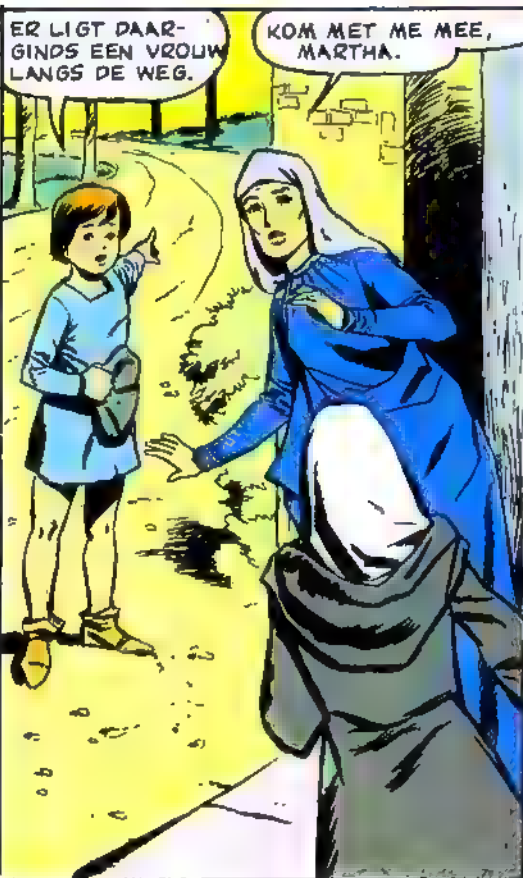
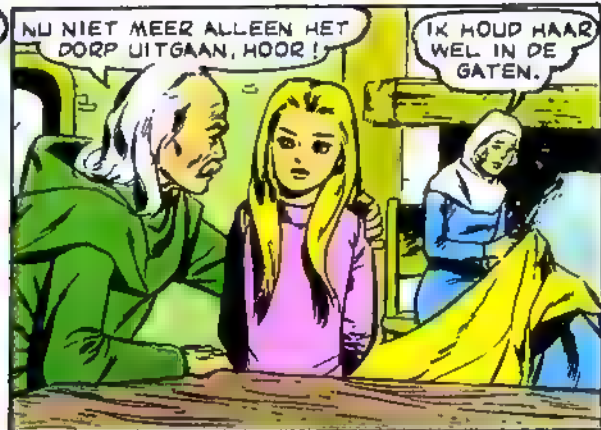
HIJ SLAAPT
HIJ SLAAPT ALS
EEN MARMOT.

HIJ SLOOP DOOR HET VERTREK EN HAALDE HIER EN
DAAR IETS OVERHOOP ALS ZOCHT HIJ WAT

H. ROTDANS

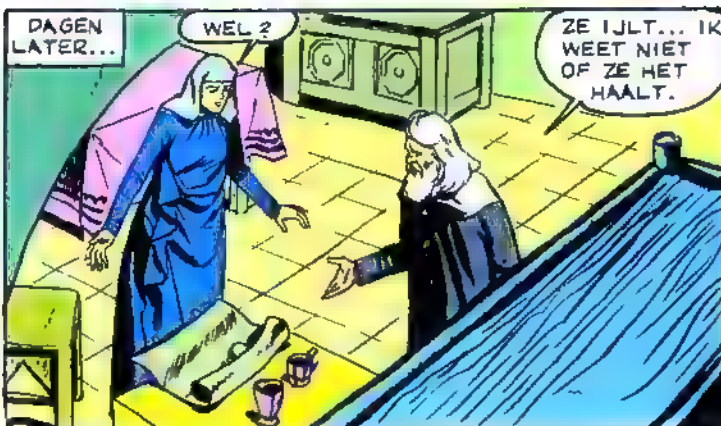
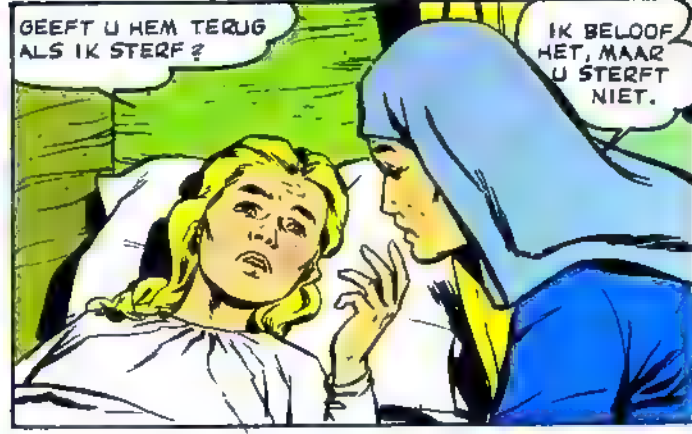
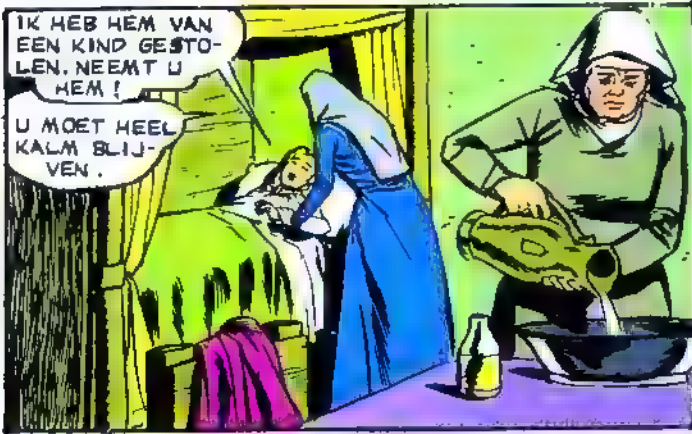
De erfenis van

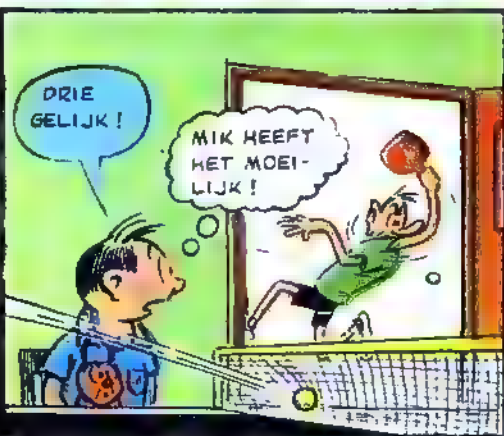
Misteldal

De heer van Arendsburcht heeft Léonetta met list niet in handen kunnen krijgen. Nu wil hij het met geweld proberen.

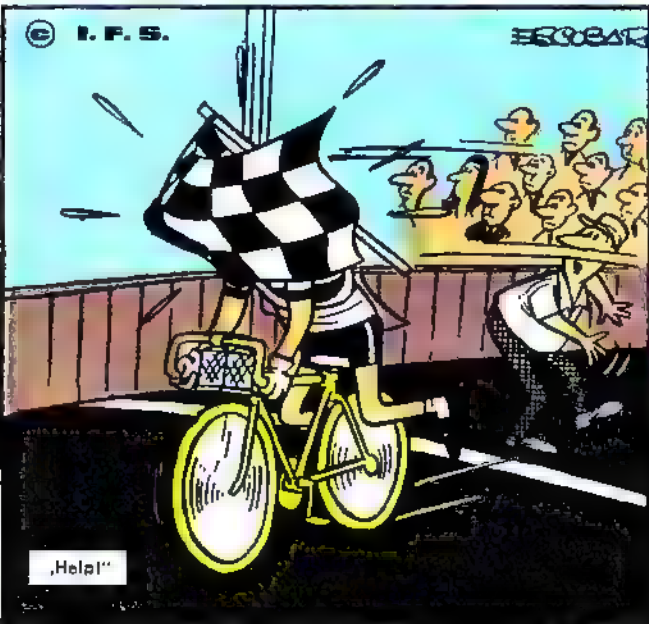
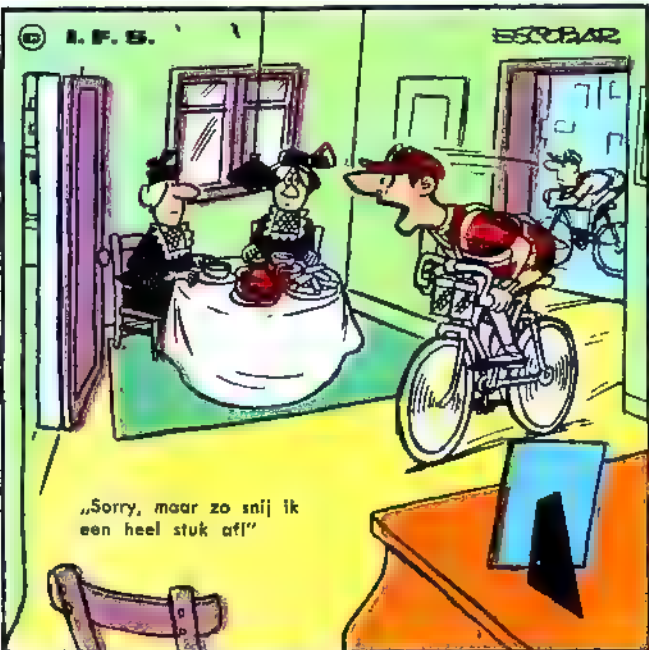

MUG en MIK

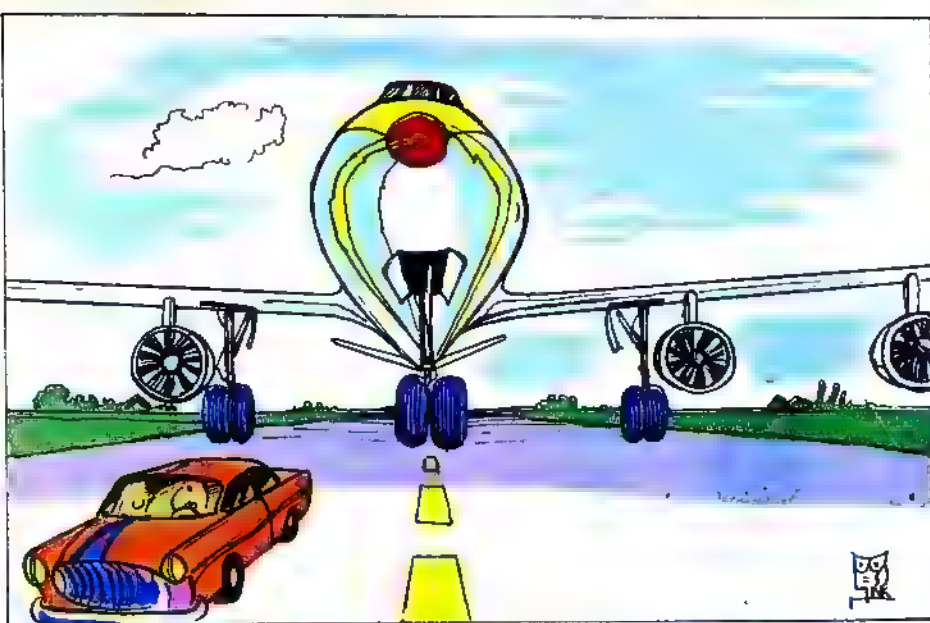
DE WIELRENNERS

INSPECTEUR SMULLEMAN

„Snap jij waarom ze die wegen in het boerenland zo breed maken? Er is bijna geen verkeer!”

Vragen staat vrij

Wie heeft de klarinet uitgevonden?

J. de Haas, Abcoude

Een klarinet is een houten blaasinstrument, bestaande uit een rechte buis met klankbeker, voorzien van gaten en kleppen, en een snavelvormig mondstuk. De klarinet is in 1690 uitgevonden door J. C. Denner in de Duitse stad Neurenberg. De componist Mozart heeft er veel toe bijgedragen dat de klarinet een vaste plaats in het orkest verwierf.

Waarom noemen we een bank van lening een lommerd?

Atie Doornbal, Amsterdam

Het woord lommerd is een verbastering van de naam Lombard, die weer is afgeleid van de naam Lombardije, het noorden van Italië. Een Lombard is dus iemand die uit Lombardije komt, en vroeger gaf men die naam vooral aan kooplieden uit de Noord-Italiaanse steden, die geld leenden tegen een onderpand. Anderen die dat ook deden — al waren ze niet afkomstig uit Italië — werden voor het gemak ook maar Lombards genoemd. Diezelfde benaming ging later in verbasterde vorm over op de zogenaamde pandjeshuizen of banken van lening en vandaar dat we die tegenwoordig nog „lommerds” noemen.

Hoe werkt een waterpas?

Hans Vriend, Den Bosch

Water heeft, net als alle andere vloeistoffen, de neiging om steeds het laagste punt op te zoeken. Van deze eigenschap wordt gebruik gemaakt in het instrument dat we waterpas noemen. Het bestaat uit een gesloten buis die op een luchtbel na helemaal gevuld is met vloeistof. Die luchtbel zoekt in de buis altijd het hoogste punt op, terwijl de vloeistof het omgekeerde doet. Als de luchtbel zich nu in het midden van de buis bevindt, dan ligt die buis zuiver horizontaal of waterpas.

Ik heb laatst een boek gelezen van Sven Hedin. Kunt u mij iets meer over hem vertellen?

Marcel Devoogd, Zonhoven

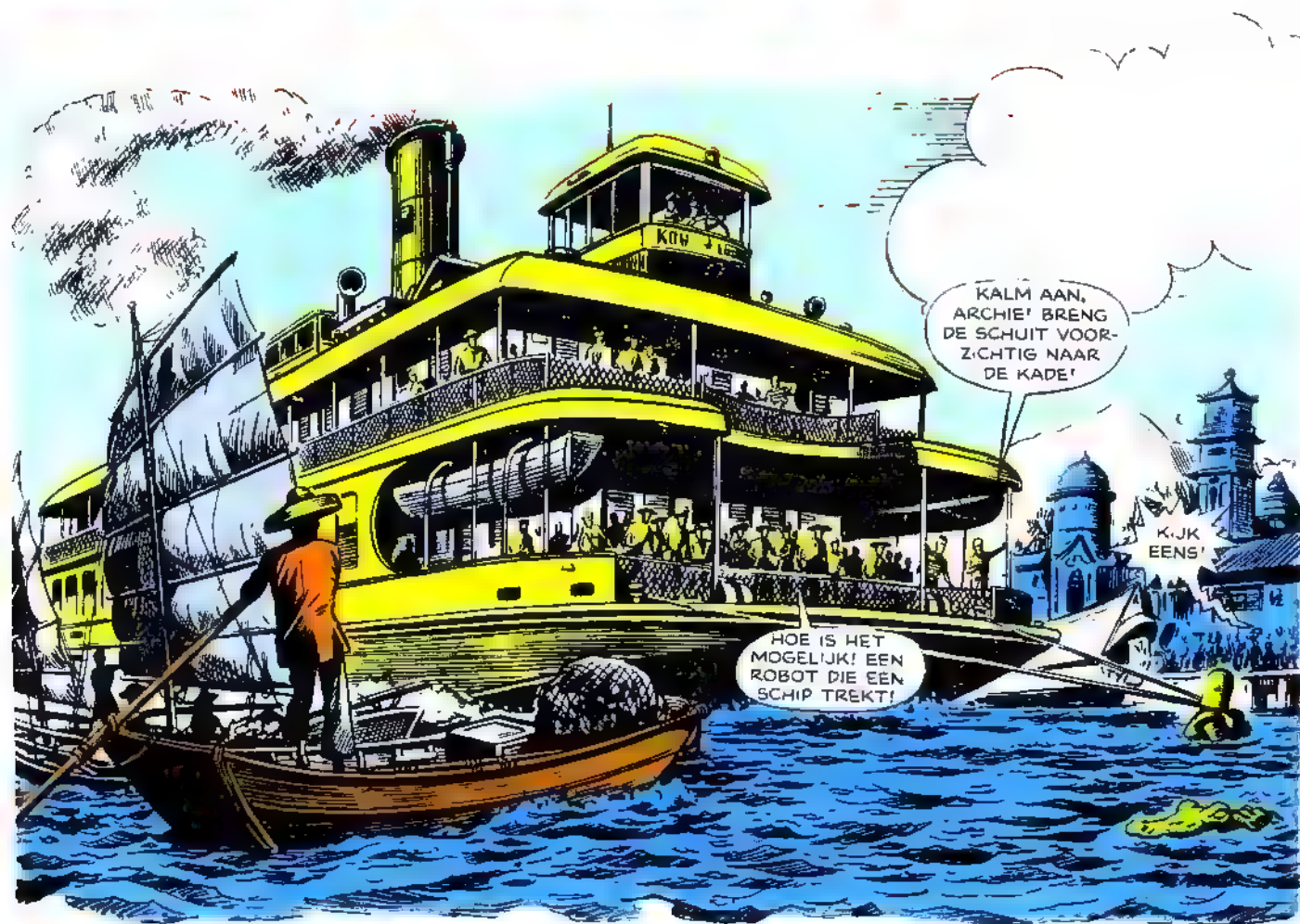
Sven Hedin, de beroemde Zweedse ontdekkingsreiziger, wordt wel de moderne Marco Polo genoemd. Evenals Marco Polo heeft hij grote delen van Centraal-Azië doorkruist en belangrijke ontdekkingen gedaan. Hij werd geboren op 19 februari 1865 in Stockholm. Hij doorliep vlot de lagere en de middelbare school en bezocht daarna de universiteit. In bijzonder korte tijd behaalde hij een doctorstitel in de wijsbegeerte. Voordat Sven Hedin tijd had om te besluiten op welke manier hij

zijn kennis zou gaan gebruiken, kreeg hij een aanbieding met een rijke Zweedse familie mee te gaan naar Bakoe in Zuid-Rusland om als huisleraar voor de kinderen in het gezin op te treden. Als jongen had Sven al veel gelezen en gedroomd over vreemde landen en volkeren. Nu hij in Rusland het verschil van leven zag met dat in zijn eigen vaderland, werd zijn belangstelling nog meer geprikkeld. Hij bleef dan ook niet lang in Bakoe. Na een paar jaar leraar te zijn geweest, ging hij op reis door Perzië, Irak en de bergen van de Kaukasus. Op deze tochten gaf hij blijk te beschikken over een scherpe opmerkingsgave, een ijzeren wilskracht en een groot doorzettingsvermogen, drie eigenschappen die nu eenmaal onontbeerlijk zijn voor een ontdekkingsreiziger. In 1890 werd hij secretaris bij het Zweedse gezantschap in de Perzische hoofdstad Teheran. In deze functie was hij in staat een diepgaande studie te maken van de Arabische landen, waardoor hij op dat gebied een groot deskundige werd. Op achtentwintigjarige leeftijd ondernam hij, gesteund door de regering van zijn vaderland, zijn eerste grote expeditie naar Centraal-Azië. De tocht was verre van gemakkelijk. Onder andere stierven alle kamelen van de expeditie van uitputting. De vrienden die met Hedin waren meegegaan, gaven het na enige tijd op. De enige die bij hem bleef, was zijn bediende Kasim. Hun grootste plaag was de dorst. Tenslotte was ook Kasim zo uitgeput, dat hij niet meer verder kon. Sven Hedin ging alleen op zoek naar water. Eindelijk vond hij een kleine poel. Hij dronk zelf en nam in zijn laarzen water mee voor Kasim. Zij kwamen beiden weer wat op verhaal en vervolgden hun tocht. Op deze reis heeft Hedin tal van oude ruïnes gevonden van oeroude steden. Het resultaat van de expeditie was opzienbarend: Hedin was in gebieden doorgedrongen waar in geen eeuwen een blanke was geweest. Bij zijn terugkomst stelde men hem onmiddellijk in staat een nieuwe expeditie uit te rusten. Tijdens zijn tweede reis, die drie jaar duurde (van 1905 tot 1908), ontdekte hij de bronnen van de rivieren de Brahmapoetra en de Indus en het Transhimalajagebergte, dat later naar hem het Sven-Hedingebergte is genoemd. Hij was de eerste blanke die de stad Lhasa, hoofdstad van Tibet en tot dan toe verboden terrein voor buitenlanders, betrad. Hij kreeg toestemming om precies anderhalve maand in de stad rond te kijken. Daarna moest hij er weer uit. Gedurende de eerste wereldoorlog was hij in Zweden. In 1923 ondernam hij een wereldreis door Noord-Amerika, Japan, Mongolië en Siberië. Vier jaar later trok hij opnieuw met een expeditie door Centraal-Azië. Zijn tochten door dit gebied waren van grote waarde. Hedin noteerde gegevens, deed opgravingen en bracht onbekende streken in kaart. De reisverhalen die hij schreef, hebben een enorm succes gehad. Hij stierf in Zweden op 24 november 1952.

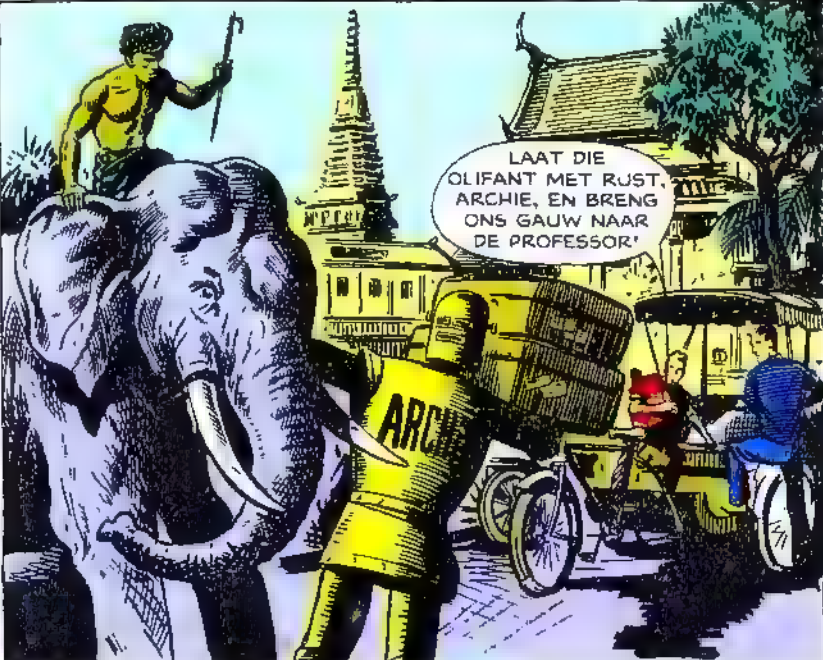

DE MAN VAN STAAL

VANDAAG BEGINT ARCHIE AAN EEN NIEUW AVONTUUR. HIJ EN ZIJN VRIENDEN ZIJN AAN BOORD VAN DE BOOT NAAR SIMBABA IN ZUIDOOST-AFRIKA, MAAR DE BOOT KRIJGT MOTORSTORING EN ARCHIE HELPT EEN HANDJE...

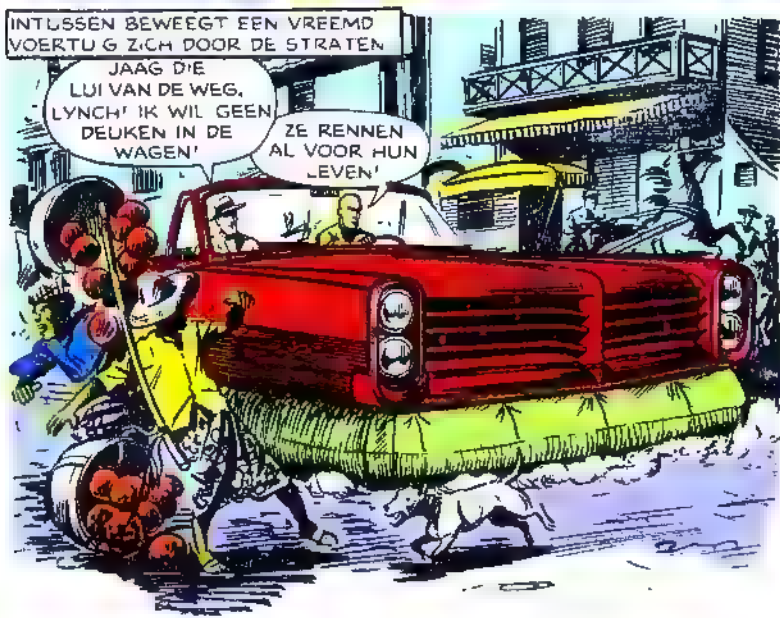

LAAT DIE OLIFANT MET RUST. ARCHIE, EN BRENG ONS GAUW NAAR DE PROFESSOR!

ZET HEM OP, ARCHIE! IK BEN BENIEUWD WAT ONS TE WACHTEN STAAT!

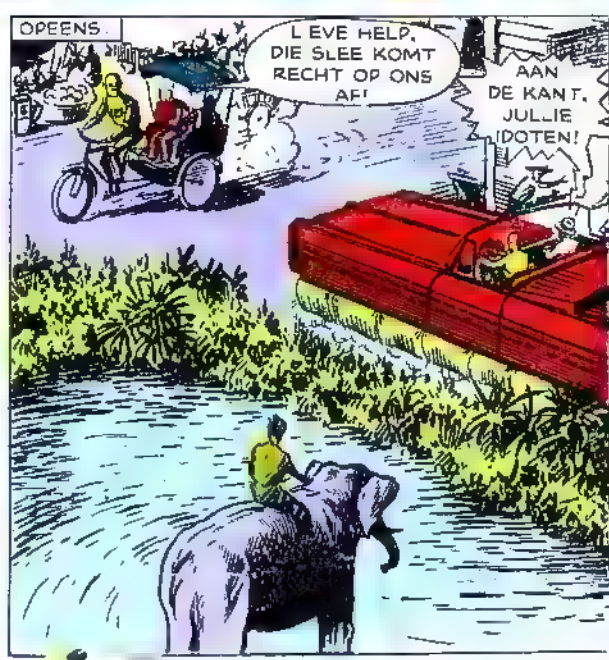
EERST RECHTUIT EN DAN DE EERSTE STRAAT LINKS. WE ZIJN ER B JNA.

INTUSSEN BEWEEGT EEN VREEMD VOERTUIG ZICH DOOR DE STRATEN

JAAG D'E LUI VAN DE WEG, LYNCH! IK WIL GEEN DEUKEN IN DE WAGEN!

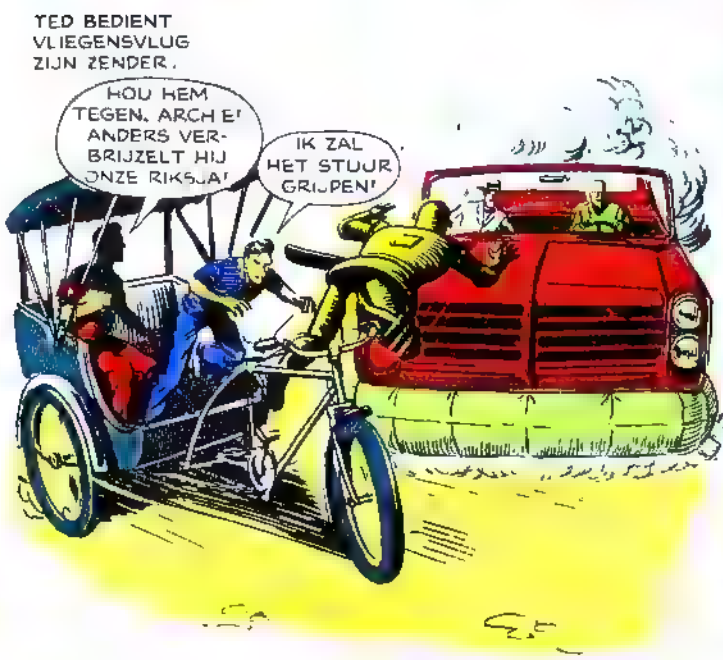
ZE RENNEN AL VOOR HUN LEVEN!

OPEENS.

L EVE HELP, DIE SLEE KOMT RECHT OP ONS AFI!

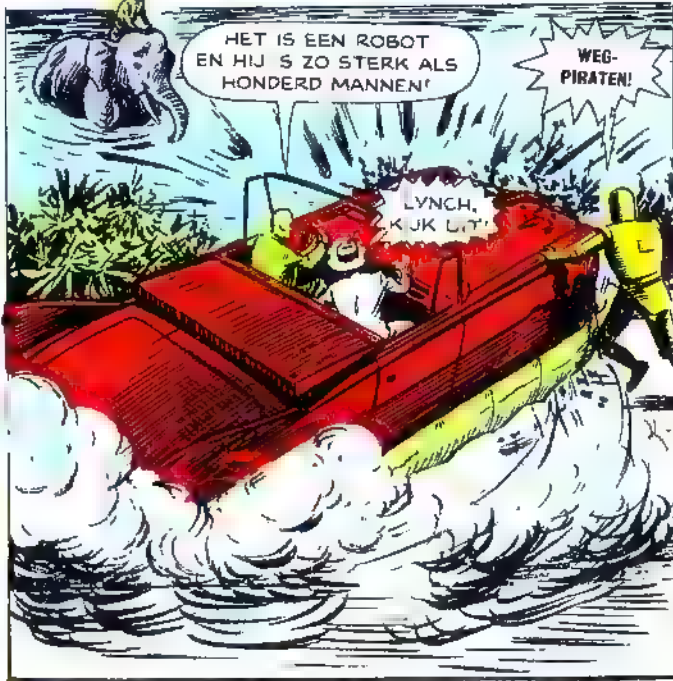
AAN DE KANT, JULIE IDOTEN!

TED BEDIENT VLEGENSVLUG ZIJN ZENDER.

HOU HEM TEGEN, ARCHIE! ANDERS VERBRIJZELT HIJ ONZE RIKSJA!

IK ZAL HET STUUR GRIJPEN!

HET IS EEN ROBOT EN HIJ S ZO STERK ALS HONDERD MANNEN!

WEG-PIRATEN!

LYNCH, KUK LIJ!

MAAR ARCHIE GRIJPT EEN MELOEN EN...

HELP!

GOED ZO, ARCHIE! DAT HEB JE KEURIG GEDAAN!

HOPELIJK KOELT DAT U WAT AF, HEREN! TOT ZIENS EN HET BESTE!

WE KRIJGEN JUL LIE WEL!

NIEMAND KAN MIJ ZO IETS ONGESTRAFT AANDOEN! IK ZAL WRAAK NEMEN!

ACH, HET ZAL
WEL MEEVALLEN.
DAT HEK DOOR,
ARCHIE. WE ZIJN
ER.

DUS DAAROM
HEBT U ONS LATEN
KOMEN, PROFESSOR?
OMDAT U EEN NIEUWE
GRAAFMACHINE ONT-
WORPEN HEBT?

JA, EN WIE KAN
HEM BETER TESTEN
DAN JULLIE? MAAR
PAS OP, ER IS GEVAAR
AAN VERBONDEN!

INTUSSEN DOET DE VREEMDE MACHT, WAAROVER
DE PROFESSOR SPRAK, ZICH MIJLEN VERDEROP
GELDEN...

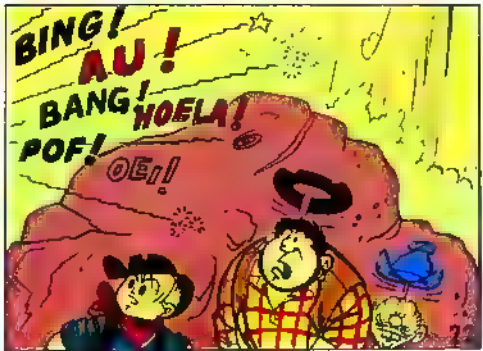
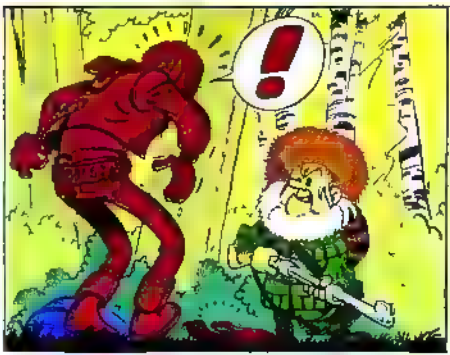
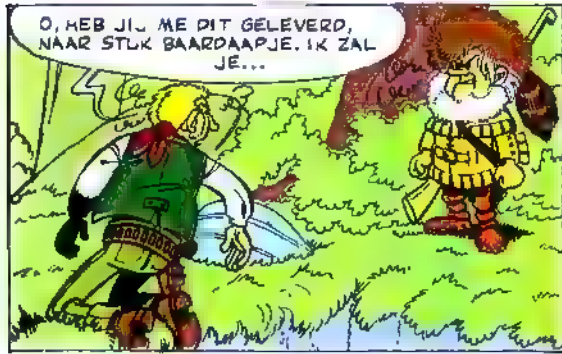
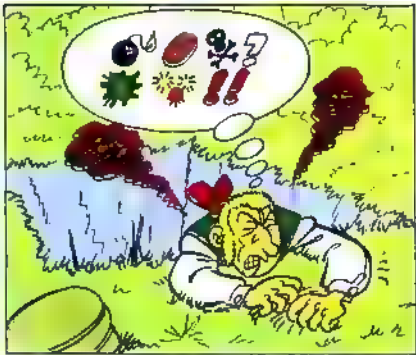
VLUCHT! VLUCHT!
DE WITTE DUIVEL
NADERT! HELP!

Nr. 5 - 27

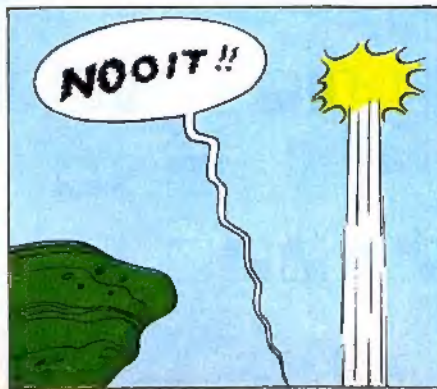
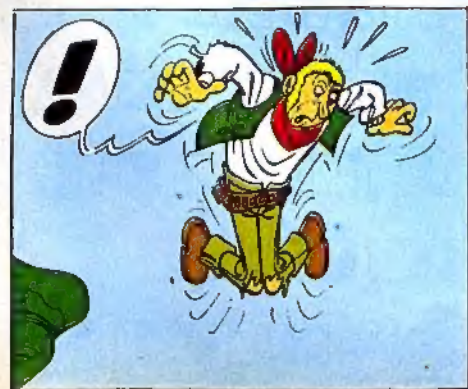

Bas Bulk en zijn stotterende helper hebben Jim niet te pakken kunnen krijgen, maar Jim hen wel. Nu houdt Harry Dell, iemand anders uit het komplot van de verdwenen paarden, echter een loop op Jim gericht...

STAD ZONDER PAARDEN

wie puzzelt er mee?

MAAK DEZE TEKENING COMPLEET

Verbind de punten van 1 tot en met 130 door een lijn en de tekening is klaar.

Oplossingen van de puzzels
uit ons vorig nummer

Kruiswoordpuzzel

S POEL KR OOG
T O O LEK E
E ROGGE BROOD
RASP PEET A
R P PA LT C
EERST BLAD H
NNO TWEE DAT
WOND WND RE
ARG GRACHT
CM PAARL ZO
H A VREUGDE
T STEENBREEK

Hekpuzzel

DOOFPOT
RFPILPR
AFPEAAO
AEETAAO
KRRSTLN

De bovenste letters vormen het woord DOOFPOT.

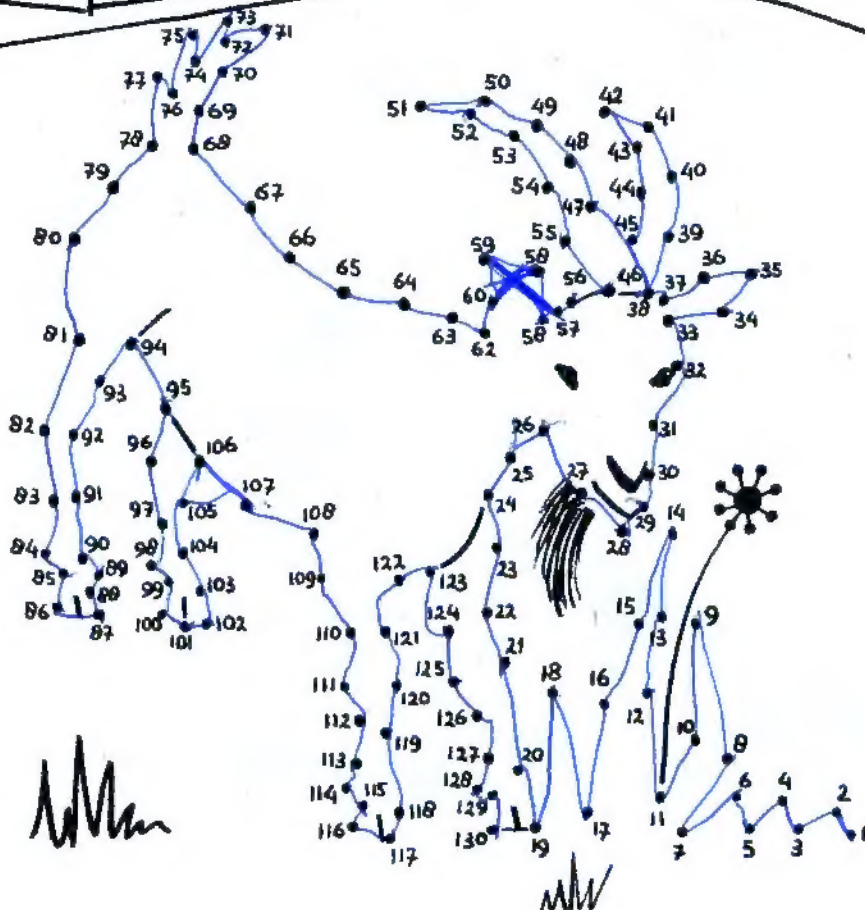
Rebus

DUINKERKER KAPERS

(Zeerovers die in de Tachtigjarige Oorlog de Noordnederlandse scheepvaart grote schade toebrachten.)

Spreekwoordpuzzel

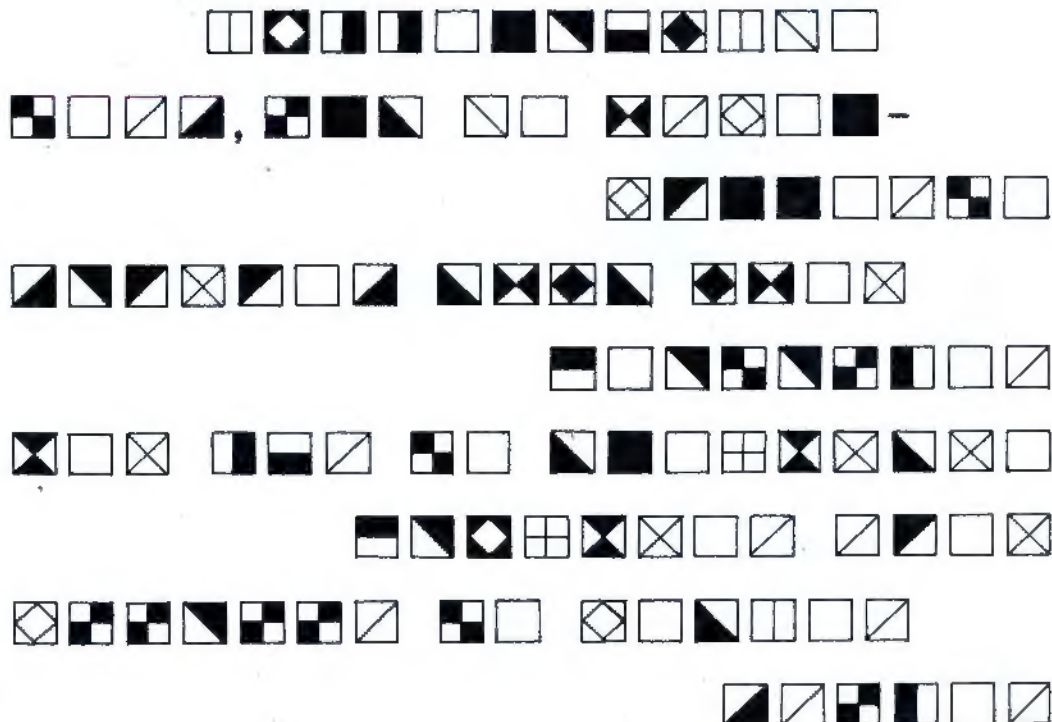
WIE GOED DOET,
GOED ONTMOET

VERSCHUIFPUZZEL

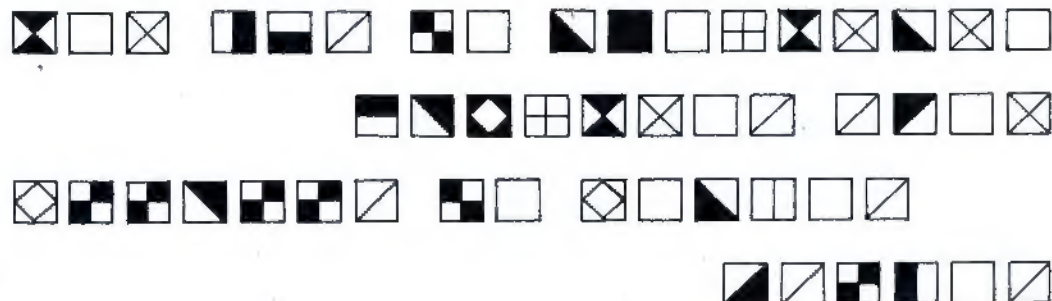
BAT LIS VER
VER GER STH
KNO STE ISD
HON VOR KOK
EBE ANM BLA

In deze rijen van vijf maal drie letters is een spreekwoord verborgen. Je moet de drie rijen zo langs elkaar schuiven, dat het te voorschijn komt. Het is niet zo'n moeilijke opgave, want het spreekwoord bestaat maar uit zes maal drie letters, gelijk over de drie rijen verdeeld. Je begrijpt wel, dat de andere lettergroepjes alleen maar dienen om het spreekwoord te verbergen.

PUZZELRIJMPJE

Dit in geheimschrift gestelde rijmpje moeten jullie proberen te vinden. Elk zelfde figuurtje stelt steeds dezelfde letter voor. Tel het aantal blokjes eens van het opschrift. De figuurtjes geven de letters aan van het hierboven geplaatste woord. Begrijp je wat je daarmee kunt doen? Je hebt nu al de helft van de letters die je nodig hebt.

De kleinste brandweerauto

Deze foto is gemaakt op de Amerikaanse luchtmachtbasis Mildenhall in Engeland, waar een reusachtige schuimblusauto broederlijk naast een miniatuurbrandweerauto staat. Het vuurrood geschilderde autootje, compleet met alle brandweerattributen als ladder, pomp en slangen, is een verbouwde Baby-Austin uit het jaar 1931. Geestelijke vader van deze lilliputter onder de brandweerauto's is sergeant Daniel McBride, afkomstig uit Maryville, Californië, en gelegerd in Mildenhall. Hij wist via een collega een oude Baby-Austin op de kop te tikken, heeft het wagentje eerst half gesloopt en daarna weer opgebouwd, maar nu als brandweerauto. Natuurlijk is het wagentje lang niet zo snel als zijn grote „broers” en de moeilijkheid is dat hij de neiging vertoont van achteren topzwaar te worden als de volledige bemanning achterop heeft plaats genomen. Maar dat mag hem allemaal niet zo erg hinderen, want het wagentje is niet in de eerste plaats bedoeld als brandbestrijder. Sergeant McBride rijdt erin mee bij feesten en optochten en hij heeft zelfs al eens meegedaan aan een race voor oude automobielen, waarbij hij lang geen gek figuur sloeg. Hij heeft het wagentje in feite louter voor zijn plezier en beschouwt het als een welkome afwisseling van de grote schuimblusauto (inhoud ongeveer vierduizend liter), waar hij normaal mee opereert.

De banneling van Nimmorac

Op en om het verlaten eiland Tipao in de Stille Oceaan gebeuren raadselachtige dingen. In het verleden zijn hier op geheimzinnige wijze schepen en zeelieden verdwenen. Als Lance Barton, stuurman van het schip *Alcona*, en enkele andere opvarenden noodgedwongen hun toevlucht moeten zoeken op het eiland, raken ze verwickeld in een reeks vreemde, spannende en sensationele gebeurtenissen. Welke geheimen verbergt de diepzee rondom Tipao? Wil je dat weten? Mis dan geen enkele aflevering van het spannende stripverhaal *DE BANNELING VAN NIMMORAC*, dat vanaf de volgende week in *SJORS* verschijnt.

JOE SPINDT

SIMONE MORGAN

LANCE BARTON

JACK ROSS

